

agencija za znanost i visoko obrazovanje

azvo

CARDS 2003 Project "Furtherance of the Agency for Science and Higher Education in its Quality Assurance Role and the Development of a Supporting Information System"

**ZAVRŠNO IZVJEŠĆE VANJSKE NEOVISNE PROSUDBE SUSTAVA
OSIGURAVANJA KVALITETE GRAĐEVINSKOG FAKULTETA
SVEUČILIŠTA JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKU
26. svibnja 2009.**

ZAGREB, svibanj 2009.

Savska cesta 41/8
10 000 Zagreb, Croatia
T + 385 1 **6274 800**
F + 385 1 **6274 801**
E mail: jhavranek@azvo.hr
W www.azvo.hr

Sadržaj

Predgovor	3
Sastav povjerenstva za prosudbu	4
Sustav osiguravanja kvalitete Građevinskog fakulteta Sveučilišta u Osijeku	5
Završno zapažanje Povjerenstva za prosudbu	6
Prosudba Povjerenstva o stupnju razvijenosti sustava osiguravanja kvalitete Građevinskog fakulteta Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku	8

Predgovor

Odjel za osiguravanje kvalitete Agencije za znanost i visoko obrazovanje osmislio je model vanjske neovisne periodične prosudbe sustava osiguravanja kvalitete na visokim učilištima u Republici Hrvatskoj. Svrsishodnost i efikasnost modela testirana je pilot projektom u sklopu projekta CARDS 2003: „Jačanje Agencije za znanost i visoko obrazovanje u području osiguravanja kvalitete i razvoj pratećeg informacijskoga sustava“.

Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku predložilo je Građevinski fakultet za sudionika u Pilot projektu vanjske neovisne prosudbe sustava osiguravanja kvalitete.

Agencija je s Građevinskim fakultetom sklopila sporazum i dogovorila sve relevantne čimbenike potrebne za provedbu prosudbe.

Nakon obavljenog posjeta 23.-24. siječnja 2008. povjerenstvo za vanjsku prosudbu sastavilo je izvješće o vanjskoj prosudbi koje je objavljeno na internetskim stranicama Agencije. Građevinski fakultet Sveučilišta u Osijeku time se našao u završnoj fazi vanjske prosudbe - fazi naknadnog praćenja. U veljači 2008. Fakultet je dostavio dokument Planirane aktivnosti follow-up procesa.

Povjerenstvo je dostavilo Osvrt na plan aktivnosti follow-up procesa Građevinskog fakulteta Sveučilišta u Osijeku u travnju 2008.

Građevinski fakultet je u ožujku 2009. godine dostavio dokumente o provedenim aktivnostima: Strategija razvitka Građevinskog fakulteta Osijek za razdoblje 2009. – 2013., Priručnik za unaprjeđivanje i osiguravanje kvalitete Građevinskog fakulteta Osijek, Izvješće o unutarnjoj prosudbi sustava osiguravanja kvalitete na Građevinskom fakultetu Osijek i Izvješće o završenim aktivnostima follow-up procesa - prema Planu aktivnosti.

Povjerenstvo za vanjsku prosudbu je na temelju dostavljenih podataka o aktivnostima provedenim u fazi naknadnog praćenja ocijenilo njihovu učinkovitost. Ovim izvješćem Povjerenstvo ocjenjuje stupanj razvijenosti i učinkovitosti unutarnjeg sustava osiguravanja kvalitete Građevinskog fakulteta Sveučilišta u Osijeku.

Dr. sc. Vesna Dodiković-Jurković

Načelnica
Odjel za osiguravanje kvalitete
Agencija za znanost i visoko obrazovanje

Povjerenstvo za prosudbu

Predsjednik

Dr. sc. **Sergij Gabršček**

Voditelj CARDS projekta 2003. „Jačanje Agencije za znanost i visoko obrazovanje u području osiguravanja kvalitete i razvoj pratećeg informacijskoga sustava“ i stručnjak za vanjsko vrednovanje visokih učilišta i vanjsku prosudbu sustava osiguravanja kvalitete.

Član Povjerenstva

Akademik **Alojz Kralj**

Bivši rektor Sveučilišta u Ljubljani, umirovljeni profesor na Fakultetu za elektrotehniku u Ljubljani. Dugogodišnji suradnik EUA i stručnjak za vrednovanje visokih učilišta i vanjskih periodičnih prosudaba sustava osiguravanja kvalitete.

Član Povjerenstva

Prof. dr. sc. **Marinka Drobnić - Košorok**

Redovita profesorica Veterinarskog fakulteta, Sveučilišta u Ljubljani, potpredsjednica Senata za evaluacije kod Nacionalnog vijeća za visoko školstvo RS, predsjednica povjerenstva za osiguravanje kvalitete na Sveučilištu u Ljubljani i interni auditor za ISO 17 025.

Član Povjerenstva

Prof. dr. sc. **Aleksandra Deluka - Tibljaš**

Prodekanica za nastavu i studente na Građevinskom fakultetu Sveučilišta u Rijeci, stručnjak AZVO za vanjsku prosudbu sustava osiguravanja kvalitete visokih učilišta.

Član Povjerenstva

Izv. prof. dr. sc. **Duško Pavletić**

Predsjednik Odbora za kvalitetu na Tehničkom fakultetu Sveučilišta u Rijeci, Lead auditor za sustav upravljanja kvalitetom prema normi ISO 9001:2000, stručnjak AZVO za vanjsku prosudbu sustava osiguravanja kvalitete visokih učilišta.

Član Povjerenstva

Krešimir Bašić

Student Stomatološkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, stručnjak AZVO za vanjsku prosudbu sustava osiguravanja kvalitete visokih učilišta.

Član Povjerenstva

Dr. sc. **Vesna Dodiković Jurković**

Predstavnik Agencije za znanost i visoko obrazovanje, stručnjak za vanjsku prosudbu sustava osiguravanja kvalitete visokih učilišta i Internal Quality Risk Manager/Auditor za ISO 9001.

Sustav osiguravanja kvalitete Građevinskog fakulteta Sveučilišta u Osijeku

Tijekom posjeta 23. – 24. siječnja 2008. Građevinskom fakultetu Sveučilišta u Osijeku utvrđeno je da je Fakultet pokrenuo razvoj mehanizama za neprekidno praćenje i poboljšavanje rada svih djelatnosti ustrojivši sustav osiguravanja kvalitete, u skladu sa zahtjevima norme HRN EN ISO 9001:2002, kojim nije obuhvaćen Odjeljak za financijsko-računovodstvene poslove.

Certifikacijska tvrtka TÜV Croatia je provela postupak certifikacije sustava osiguravanja kvalitete i izdala certifikat Građevinskom fakultetu u Osijeku 24. srpnja 2007. godine.

Budući da u Europskom visokoobrazovnom prostoru nije uobičajeno da se sustav osiguravanja kvalitete visokih učilišta gradi na ISO standardima i nije poznat niti jedan uspješan primjer Povjerenstvo je preporučilo da se nadogradnja sustava osiguravanja kvalitete temelji na preporukama *EUA* (*engl.* European University Association), *ESG* i uvaži *ESU* (*engl.* European Student's Union) - potrebe korisnika kao i primjere dobre europske prakse u osiguravanju kvalitete u visokom obrazovanju.

Tijekom faze naknadnog praćenja Građevinskog fakulteta Sveučilišta u Osijeku 1. listopada 2008. godine došlo je do promjene uprave Fakulteta. Sadašnja uprava djeluje u sastavu:

- prof. dr. sc. Damir Markulak dekan Fakulteta
- prof. dr. sc. Lidija Tadić prodekanica za nastavu
- prof. dr. sc. Ivica Guljaš prodekan za znanost
- doc. dr. sc. Damir Varevac prodekan za razvojno-stručni rad
- prof. dr. sc. Željko Koški prodekan za stručne studije.

Odlukom dekana od 7. listopada 2008. godine imenovano je, novo, prošireno Povjerenstvo za praćenje i osiguranje kvalitete visokog obrazovanja na Građevinskom fakultetu Osijek u sastavu:

1. Prof. dr. sc. Lidija Tadić, prodekanica za nastavu, predsjednica Povjerenstva,
2. Zvonimir Biskupović, dipl.iur., tajnik, zamjenik predsjednice Povjerenstva,
3. Prof. dr. sc. Mensur Mulabdić, predstavnik nastavnika, član Povjerenstva,
4. Prof. dr. sc. Ksenija Čulo, predstavnica nastavnika, član Povjerenstva,
5. Doc. dr. sc. Sanja Lončar-Vicković, predstavnica nastavnika, član Povjerenstva,
6. mr. sc. Ivanka Netinger, predstavnica suradnika, član Povjerenstva,
7. Ivana Bradarić, predstavnica studenata, predsjednik Studentskog zbora Fakulteta, član Povjerenstva.

Tijekom faze naknadnog praćenja Povjerenstvu za vanjsku prosudbu dostavljeni su sljedeći dokumenti:

Pregled mjera i aktivnosti u okviru sustava upravljanja kvalitetom

Strategija razvitka Građevinskog fakulteta Osijek za razdoblje 2009. – 2013.

Priručnik za unaprjeđivanje i osiguravanje kvalitete Građevinskog fakulteta Osijek

Izvješće o unutarnjoj prosudbi sustava osiguravanja kvalitete na Građevinskom fakultetu Osijek

Izvješće o završenim aktivnostima follow up procesa.

Završno zapažanje Povjerenstva za prosudbu

Tijekom faze naknadnog praćenja Građevinski fakultet je prihvatio preporuke Povjerenstva za prosudbu i proveo niz aktivnosti s ciljem nadogradnje i unapređenja sustava osiguravanja kvalitete u skladu s *ESG* i preporukama *EUA* (engl. European University Association) uvažavajući pri tome potrebe korisnika i stavove *ESU* (engl. European Student's Union).

Strategija razvitka Građevinskog fakulteta Osijek za razdoblje 2009.-2013.

Izrađena je i dana 24. veljače 2009. godine na sjednici Fakultetskog vijeća usvojena Strategija razvitka Građevinskog fakulteta Osijek. Strategija obuhvaća tri osnovne djelatnosti nastavni proces, znanstveno-istraživački rad i stručno – razvojni rad kao i strategije razvitka sustava osiguravanja kvalitete i razvitka resursa – materijalnih, financijskih i ljudskih. U svim su segmentima uvedeni indikatori/pokazatelji uspješnosti realizacije pojedinih ciljeva i definirana je odgovornost osoba i tijela za provođenje strategije kao i terminski planovi izvršenja (hodogrami).

Neki pokazatelji učinka trebali bi biti preciznije definirati kako bi se ovisno o vremenskom roku moglo pratiti uspješnost ispunjenja strateških ciljeva.

Strateški ciljevi definirani su nizom zadataka koje treba realizirati u razdoblju 2009.-2013. godine. Neki zadatci su detaljno definirani npr.:

Zadatak 2.2 Uspješnost upisa na višu godinu studija povećati na 60% u razdoblju od 5 godina.

Neki zadatci nisu do kraja definirani npr.:

Zadatak 2.7 Povećanje broja diplomiranih studenata.

Ovom zadatku nedostaje kvantitativna i kvalitativna definicija, npr. željeni postotak povećanja broja studenata svake godine ili u petogodišnjem razdoblju.

Također treba preglednije povezati strateške ciljeve, aktivnosti, odgovornost, vremensko razdoblje ostvarivanja i vrednovanje učinkovitosti provedenih aktivnosti sa svrhom ostvarivanja ciljeva.

U viziji Fakulteta navedeno je da teži „postati vodećim centrom visokog obrazovanja u građevinarstvu u istočnoj Hrvatskoj, kako na sveučilišnoj obrazovnoj, tako i stručnoj obrazovnoj razini“. Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku jedino je sveučilište u istočnom dijelu Republike Hrvatske te preporučamo Građevinskom fakultetu da se pozicionira na nacionalnom, regionalnom i međunarodnom nivou.

Priručnik za unaprjeđivanje i osiguravanje kvalitete Građevinskog fakulteta Osijek

Izrađen je i usvojen temeljni dokument sustava osiguravanja kvalitete Priručnik za unaprjeđivanje i osiguravanje kvalitete Građevinskog fakulteta Osijek u kojem su navedene aktivnosti, indikatori kvalitete, načini praćenja indikatora i ostali postupci kojima se osigurava, odnosno unaprjeđuje kvaliteta.

Istovremeno na Građevinskom fakultetu postoji sustav kvalitete HRNEN ISO 9001:2002.

Imenovana je voditeljica sustava kvalitete HRNEN ISO 9001:2002 koja kontrolira funkcioniranje ovog sustava opisanog u Priručniku kvalitete ISO 9001:2002. Njegovu kvalitetu ocjenjuje certifikacijska tvrtka TÜV Croatia.

U poglavlju 7. Postupci za analizu uspješnosti sustava kvalitete Priručnika za unaprjeđivanje i osiguravanje kvalitete, definirano je da će se postupak 7.2 Postupak provedbe unutarnje prosudbe provoditi jednom godišnje, a postupak 7.1 Postupak izrade SWOT analize provodit će se svake tri godine. U početnoj fazi uspostave sustava osiguravanja kvalitete bilo bi dobro da se i dinamika provedbe postupka 7.1 veže uz dinamiku provedbe postupka 7.2 i provodi jednom godišnje.

U travnju 2008. godine predstojnici svih zavoda podnijeli su izvješća i izrađene su SWOT analize svih Zavoda. One su objedinjene u dokumentu „Pregled mjera i aktivnosti u okviru sustava upravljanja kvalitetom”. Pregled mjera i aktivnosti dopunjen je vremenskim okvirom za provedbu navedenih aktivnosti i imenovanjem odgovornih aktera na način da se navedena aktivnost iz SWOT analize svakog zavoda referira na zacrtane ciljeve iz Strategije razvitka u kojoj su točno navedeni datumi provedbe aktivnosti kao i odgovorne osobe za njihovu provedbu.

Iz dokumenta i njegovih dopuna nije vidljiv kriterij koji definira zadovoljavajuću razinu kvalitete za pojedine aktivnosti te tako nije moguće prosuditi u kojoj mjeri će dostignuta razina poboljšanja biti uspješna.

Izvješće o unutarnjoj prosudbi sustava osiguravanja kvalitete na Građevinskog fakulteta Osijek

Na Fakultetu je 6. ožujka 2009. godine provedena unutarnja prosudba sustava osiguravanja kvalitetom s ciljem utvrđivanja uspješnosti implementacije sustava kvalitete. Izvješće prosudbenog tima o rezultatima provedenog postupka interne prosudbe dostupno je na internetskim stranicama Građevinskog fakulteta.

Nije uobičajena dobra praksa da dekan institucije kao čelni čovjek institucije bude i član povjerenstva za unutarnju prosudbu te koautor Priručnika za unaprjeđenje i osiguravanje kvalitete.

Odlukom dekana od 7. listopada 2008. imenovano je Povjerenstvo za praćenje i osiguranje kvalitete visokog obrazovanja na Građevinskom fakultetu Osijek. Zadaća imenovanog Povjerenstva je provoda unutarnje prosudbe sustava osiguravanja kvalitete.

Izvješće unutarnje prosudbe sustava osiguravanja kvalitete treba sadržavati ocjenu učinkovitosti i funkcionalnosti sustava što iz dostavljenog izvješća o provedenoj unutarnjoj prosudbi nije jasno. ESG standard 2.1 Korištenje postupaka za unutarnje osiguravanje kvalitete: U postupcima vanjskog osiguravanja kvalitete treba uzeti u obzir **učinkovitost** procesa unutarnjeg osiguravanja kvalitete opisanog u prvom dijelu Europskih standarda i smjernica. Tumačenje ovog standarda i priloženih smjernica je da izvješće unutarnje prosudbe mora detaljno sadržavati ocjenu svake aktivnosti/procesa i konkretne prijedloge za njihovo poboljšavanje.

Izvješće o završenim aktivnostima follow-up procesa

Tijekom faze naknadnog praćenja uzete su u obzir preporuke Povjerenstva za vanjsku prosudbu. U, poglavlju 3. Studiji Priručnika za unaprjeđivanje i osiguravanje kvalitete definirani su postupci i mehanizmi za periodično praćenje i reviziju programa kao temelj za unaprjeđivanje studijskih programa. Fakultet je uzeo u obzir smjernice uz ESG standard 1.2 i u proces uključio studente i vanjske dionike predstavnike gospodarstva. Tek daljnjom primjenom postupaka iz Priručnika (3.1 Analiza podataka o atraktivnosti studijskih programa, 3.2 Postupak revizije postojećih studijskih programa, 3.3 Analiza uspješnosti završavanja studija, 3.4 Analiza podataka o zapošljavanju po diplomiranju, 3.5 Anketiranje završenih studenata i 3.6 Anketiranje poslodavaca) te prikupljanjem i analizom prikupljenih podataka o kvaliteti i ishodima studijskih programa moći će se ocijeniti uspješnost i učinkovitost uspostavljenih mehanizama i postupaka te načini njihova daljnjeg poboljšavanja. Potrebno je definirati kriterije uspješnosti završavanja studija i zapošljavanja studenata kako bi se mogla ocijeniti učinkovitost provedenih postupaka i poboljšanja.

Zaključak:

Iz predloženih dokumenta u postupku naknadnog praćenja (follow-up fazi) može se zaključiti da je Građevinski fakultet Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku uložio značajan napor i ostvario zapaženi pomak u odnosu na stanje utvrđeno prilikom posjeta povjerenstva za vanjsku prosudbu.

Transparentno objavljeni dokumenti upućuju da je tijekom faze naknadnog praćenja ustrojen sustav osiguravanja kvalitete koji treba dalje nastaviti razvijati i poboljšavati u skladu s primjerima dobre europske prakse i nalazima provedene unutarnje i vanjske prosudbe kako bi se poboljšavala njegova učinkovitost. Posebnu pozornost treba posvetiti njegovanju i razvoju unutarnje kulture kvalitete prateći trendove u EHEA.

Prosudba Povjerenstva o stupnju razvijenosti sustava osiguravanja kvalitete Građevinskog fakulteta Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku

Prosudba Povjerenstva temeljena je na „Standardima i smjernicama za osiguranje kvalitete u europskom prostoru visokog obrazovanja“.

Na temelju zapažanja Povjerenstvo zaključuje da je sustav osiguravanja kvalitete Građevinskog fakulteta Sveučilišta u Osijeku uspostavljen. Iz priloženih dokumenta ne može se utvrditi funkcionalnost i učinkovitost sustava stoga Povjerenstvo predlaže ponovnu vanjsku prosudbu u kraćem periodu od godinu dana.

Dr. sc. Sergij Gabršček

Zagreb, 26. svibnja 2009.